

Людмила ТАРАН-ПОНОМАРЕНКО – сучасна українська поетеса, прозаїк, перекладач. Народилася 17 вересня 1957 року в с. Озера Кобеляцького району Полтавської області. Пише українською та російською мовами, перекладає з російської та білоруської. Діапазон творчого пошуку – від громадянської та інтимної лірики до гумористичних і сатиричних мініатюр у віршах та прозі для дітей.

Має дві авторські збірки: поетичну – “Добротою живий білий світ” (Полтава, 2003) та гумористичну – “Норовистий Пегас” (Полтава, 2006). Брала участь у багатьох колективних виданнях поезії та гумору: її твори ввійшли до збірок перекладів білоруської літературки Інни Снарської “Дві землі – дві долі” та “Верескові пісні зорі”, гумористичного “Полтавського сміхограю” за 2004–2009 роки, антології жіночої

поезії Полтавицини “Вишнева повінь” (2012) тощо. Друкувалася в часописі “Рідний край”, газетах “Сільські вісті”, “Нація і держава”, “Зоря Полтавицини”, “Село полтавське”, “Полтавський вісник”, “Коло”, “Край”, журналі “Перець” та ін.

Дипломантка Всеукраїнського конкурсу “Вишневі усмішки” в номінації авторської сатири (2005). Член Національної спілки журналістів України та Полтавської спілки літераторів. Займається краєзнавчою та громадсько-просвітницькою діяльністю, очолює Полтавську обласну молодіжну громадську організацію імені Пилипа Орлика “Відроди Україну в собі!”.

ЗА МОТИВАМИ ІННИ СНАРСЬКОЇ

* * *

Одна земля простягнула руки,
Щоб додолу не впала.
Лився дощ, і крапель мудрі звуки
Біль мені тамували.

Друга земля рятувала словом,
Де вуста вогнем пропікало,
Де пташка летіла, летіла на волю,
Гніздечко шукала.

Рушники оці, чисті, як поле,
Світлий подих зорі,
Виткали дві землі, дві долі,
Дві пісні мої.

* * *

Відшуміла дивним вітром,
Відгоріла, відстогнала,
Ранок заховала хитро
В лісі й стрічкою зв'язала.

Де ж ви, руки, де ж ви, крила?
Сповідаться землі.

А батьківській могили
Проростають на ріллі.

МАТЕРІ

Ти напишеш листа з забуття,
Із незнаной зірки Омеги,
Що весною просила життя,
Та згубила свої обереди.

Ти напишеш слова звідтіля,
Де калина дрижить на морозі,
І де куль не боїться земля,
А лиш руки розкине в знеможі.

І міста там по небу плывуть,
І самотні пташки ночують,
І ніколи біди там не будуть,
Де матусине Слово почують.

* * *

Позначив біль, де буде місце крилам,
Де буде місце для вітрил спокуси.
Я небеса ці восени відкрила
І ось тепер спаковую обрусю.

Зозуля накувала вже доволі,
Зозуля – грішна птаха, не із раю.
Я в небо вириваюся поволі,
Я в небо за собою не гукаю.

Гукати там – нехитра наука,
І, навчена вже зрадою, обманом,
Прощу твого натягнутого лука:
Хай птах живе, болить мені підранок.

Сховаю спину, а підставляю руки,
Стріла, свинець мене не уяремлять.
Каліцтво рук сьогодні не принука
Боятись неба й розлюбити землю.

Читаю своє ймення на скрижалах,
І зимної води напитись мушу.
Моє єство у небі, наче жайвір,
Лишились на землі прип'яті душі.

Позначив біль, де буде місце крилам...

* * *

Лісе мій, я тобі заспіваю
Про літа солодкі тенета,
Землю я твою привітаю,
Укрию крилом поета.

А потім небес блакить
Безсонням душі позначу,
Як долю прийму, як мить,
Як сонячний диск гарячий.

Світитись в очах росі
І сестрам кувать заклично
По краплі зйду в красі
У сосни дзвінкі і вічні.

А я – тільки вітер в полі,
А я – тільки лист шовковий,
І зорі моєї долі
Співають рідною мовою.

МУЗИКА

Зривається скрипка на плач,
Шугає од відчаю в прірву.
Ухопить її сич-палач,
А бусол з полону вирве,
Її принесе, як спокуту,
Щоб чули вітри, пташенята,
Щоб люди у лихо і скруту
До сонця виходили з хати.
Щоб музики дивне крило,
Як подих блакитного вітру,
Хвилююче, сумом лягло
На душі просвітленим ритмом.
Щоб кожен всміхнувся слухач,

Щоб очі побачили очі.
Зривається скрипка на плач,
Вмирає, а щастя пророчить.

* * *

Ми верталися додому,
Де століття, ніби дні,
Де зелений погляд долі
Відбивається в воді.

Ми верталися до лісу,
До галявин і трави,
Де свою співають пісню
Бджоли в квітах, солов'ї.

Я тобі читала книжку –
Ні сторінки, ні листка.
Плів павук нам долі нитку,
На сто років посаг ткав.

Ми верталися до раю,
Ти – Адам, а Єва – я.
Бог щасливих не карає,
Доки вірить їм земля.

ПІВНІЧНИЙ ВІТЕР

Ви чуєте – вітер, ви бачите – вітер,
Північний мій брат заглядає у вічі.
Чаклує, стиска, обіймає за плечі...
Мене роздягни – дозволяю – в цей вечір.

Зніми мої шати, мов листя, змети, –
Удвох по долоні ми будемо йти,
Удвох по долоні в шалену вдачу...
І прийме нас ліс на зорі і заплаче.

ПІСНЯ

Де з багряних берегів
Дзвін збиває полум'я,
Відштовхнулася земля
Непритомним спомином.
І руками не спіймать,
Не забудись втомуою,
Розучилися співать,
Сестро, ми, бездомнії.
Дзвін луною зве, пливе,
Тільки під ногами нам
Не трави єство живе,
Не хустинка мамина.
Там печалі, як води.
Скільки мрій збулося?
Земле, летимо куди?
Душить безголосся.

ДРУЗЬЯМ

Я розучилася сміятися в той рік,
Коли моїх друзів
Навчали співати хором.
Я розучилася співати в той рік,
Коли моїх друзів
Навчали сміятися крізь сльози.
Я розучилася плакати в той рік,
Коли моїх друзів
Навчили заплюшувати очі і не бачити.
Я осліпла в той рік,
Коли не побачила своїх друзів.
Може, тому
Самотня біла пташка ось уже стільки років
Летить у свій далекий вирій
І гукає колишніх друзів.

* * *

На світанку обрус розстеляю,
Розчиняюсь в нічній синяві, –
Де століття до скронь доторкають,
І де миті іскряться в траві.

А безсоння шукає зерняток,
Небо землю одвічно гукає,
Розстелю я обрус, наче свято,
Як жадання, як подих: “Кохаю...”.

* * *

Я була зорею,
Я була травною,
Вітром на роздоллі,
Річкою швидкою.

Я тебе гойдала
На своїх руках,
Я тебе жадала
Нині і в віках.

А як вечір спати
Клався на крило,
Я вербою стати
Вийшла за село.

* * *

Серце нове тулю до грудей,
Нове небо.
Тримаюсь чимдалі від доріг і людей,
Хліба треба.

Першому кусень подасть рука,
А другому – скоринку.
Через серце тече ріка,
Бачиш, синку.

По зеленому в небо іду –
У трави стільки сили!
Я до сонця зберу біду.
Чуєш, милий?

А гріхи залишу в траві,
Кину стомлено.
Краплі крові й роси живі
Ляжуть спомином.

* * *

До зорі мені чекать, до зорі.
Помирала друзі й вірші мої,
Був берези стриманий плач,
Сич до вікон – провісник невдач,
І сідав, наче рідний, до столу,
І складав свої крила додолу,
Заколихував мене на порі,
До зорі мені чекать, до зорі.

* * *

Душа летіла до землі –
Горіли крила.
Летіла з зоряних країв
На берег милий.

Прогірклий дим в обличчя бив –
Не бачить світла.
Душа дорогою злягла
Од злого вітру.

Душа, душа, до кого ти
Посеред ночі?
У полі вогнище тремтить
І сліпить очі.

Як дотягти їй до землі
У град і зливи,
Коли зчорніла вже уся,
Згубила крила.

Як доспівать їй до зорі,
Зорі пророчої,
Де по ріці вінок пливе
Судьби дівочої.

* * *

Співай, вербо, співай,
Вір у своє єство.
Це – твій свавільний май,
Це – землі торжество.

Танцюй, вербо, танцюй,
Не думай, що канеш в лету,
Навіть коли замети –
Відчуй крила, відчуй.

Плач, вербо, плач,
Вір, вербо, вір,
Поки не прийшов палач
Увечері, наче звір.

* * *

А вітрисько куйовдить косу,
Я остання зірка на небі,
На світанні впаду я в росу
І зйду знов зернятком до тебе.

Я – остання пісня твоя,
Неминучості свічка палає,
Знов горить під ногами земля
І вогонь всі листи поглинає,

Ти мене не пусти, а тримай,
Хай ліхтар замість зірки посвітить...
“Моє щастячко, помирай!” –
Завиває і стогне вітер.

“Моє щастячко, до зорі –
Ось і все, що спізнати довелось...”
“Любий мій, до жаркої пори”, –
Замовляння співало колосся.

* * *

За спиною – мої два дні,
Як білі крила у кохання.
Я дихатиму цим світанням
В дзвінкій шаленій вишині.

Вдихну і буду пити блакить,
Як чибіс, спрагло, невтолимо,
На волі хоч на мить пташина...
Намарне небуття сичить,

Хай ешафот мені намітить
І ланцюгами будить місяць,
Пташиній вірнай рідні,
У небі я була два дні.

НАДВЕЧІРОК

День котився березами-свічками,
Босоніж покотився з гори,
Капелюх свій згубив біля річки він
І закинув сорочку в бори.

* * *

Метелиця ворожила,
Лебединий льон стелила.
Люлі-люлі, моя мила,
Стріху снігом притрусила...

Віковухо-завірюхо,
Де коханий мій? Послухай:

Вечір в шибку стукає,
Сніг кружля розлукою.

* * *

Вдень малювала сонце,
Ранком – зорю малюю.
В ніч я сліпому віконцю
Очі свої подарую.

Я – для стомлених вій
І для втоми плечей –
Вимолю подих завій,
Щоб струменів нам іще.

Ляже вітрисько кудлатий
В ноги, як вечір настане.
Знову нестримно-крилато
Наш дім кружеляє світами.

* * *

Купили до рання,
Продали до рання
В терновім віночку кохання.
Попадали з віночка квіти,
На образок поосипалися.
Не народилися із терну діти,
Квіточками zostалися...

ЛІСНАЯ ПАННА

Ласкою вислизну із твоїх рук,
У траві-мураві загублюся.
Буду пити росу, кожен згук
Ковтками, як воду, і не нап’юся.

Буду пити ліси, голоси,
В поле помчуся ланню,
Ти не бачив такої краси:
Мої очі – світання.

І полечу, як пташина, –
Клітку придумали люди.
Всім відчиняє нестримним
Небо вільнії груди.

Колосом виросту в полі,
Вітрові стану крилами.
Стінам та даху ніколи
Волі вітрил не стримати.

Безліч облич мені дано.
Всі – в мені. Не лякайся, бери на порі.
Я сьогодні лісна панна,
Донька зорі.